

PROGRAMMA PROEFDIERKUNDE

Keuzevak 2de + 3^{de} jaar Biomedische laboratoriumtechnologie

Micro-credential proefdierkunde niv B biotechnicus

Conform wetgeving KB 29-5-2013, opleiding geaccrediteerd door de bevoegde FOD en Vlaamse Overheid

Erasmushogeschool Brussel

Docent: Jolien De Munck, jolien.de.munck@ehb.be

Les	Onderwerp	Aantal uren		Opmerkingen
1	Inleiding 1) Overzicht programma 2) Categorieën 3) Doel proefdierkunde, definities proefdier – dierproef Geschiedenis van het proefdiergebruik Huidige evolutie, principe van de 3 V's : Vervangen, Verminderen, Verfijnen Wetgeving en reglementering betreffende dierproeven 1) Categorieën 2) Ethisch comité en dierenwelzijnsce Cijfers proefdiergebruik	2u HC	Les 1: di. 22/9/2026 (10-12u)	
2	Ethiologie en dierenwelzijn 1) Definitie en parameters 2) Evaluatie en classificatie van de graad van stress, pijn, lijden en letsels bij proefdieren 3) Humane eindpunten	2u HC	Les 2a+2b: do. 24/9/2026 (10-12u en 13-15u)	

	Ethiek en dierproeven : 1) Biocentrische versus antropocentrische benadering 2) Werking van de ethische commissie, ethische matrix 3) Ethisch dossier – welzijnsdagboek	1u BZS + 2u HC		BZS: doornemen van hoofdstuk over ethiek voorafgaand de les
3+4	Zoötechniek van de verschillende soorten proefdieren Biologie, fysiologie (voortplanting) en ethologie 1) Soorten, rassen en stammen 2) Manipuleren en immobiliseren van proefdieren 3) Anatomie 4) Voortplanting; seksen van dieren 5) Ethologie 6) Pathologie en dierenziekten Te kennen: muis, rat , hamster, cavia, konijn, varken Noties bij : gerbil, kat, hond, kleine herkauwers, kip, amfibieën en vissen + 2u begeleidde zelfstudie: Virtuele dissectie van de rat – focus anatomie, toedieningsvormen (bv. injecties) en bloedafname, hechtingen	3u HC 2u BZG + 2u HC 2u BZS	Les 3: di. 29/9/2026 (9-12u) Les 4: do. 01/10/2026 (9-13u)	BZS: Elke groep van studenten krijgt een proefdier toegewezen. Op basis van een hoofdstuk over dit proefdier, dienen zij dit voor te stellen aan hun medestudenten a.d.h.v. presentatie (tijdens de les) Zelfstandig doornemen van lesmateriaal, ondersteund door video's en foto's
5	Hygiëne: Ontstaan van een besmetting (besmettingsroutes) en voorkomen van besmetting (personen, dieren, materialen, dierenlokalen)	2u HC	Les 5: di. 06/10/2026 (10-12u)	

	Microbiologisch kwaliteitsbeheer van proefdieren Gnotobionten, SPF-dieren, barrièresystemen, health monitoring Zoönose, allergieën, en algemene veiligheid van het personeel, preventie Afvalbeheer			
6	Opvolging, verzorging, huisvesting, voeding, omgevingsverrijking en transport van proefdieren	2u HC	Les 6: do. 08/10/2026 (10-12u)	
7	Anaesthesie, analgesie en post-operatoire verzorging Theorie: Lokale anaesthesie, analgesie Algemene anaesthesie via injectie, inhalatie	2u HC	Les 7: di. 13/10/2026 (10-12u)	
8	Genetische standaardisatie en kwaliteitsbewaking: Inteeltstammen, F1-Hybriden, outbred-strains, transgene dieren	3u HC	Les 8: do. 15/10/2026 (9-12u)	
9	Experimentele technieken : theorie + video's Deel 1 - Manipuleren en immobiliseren van proefdieren - Instrumentarium - Asepsie / steriel werken - Toedieningstechnieken van stoffen: cutaan, enteraal, parenteraal - Bloedafname - Verzamelen faeces, urine en andere lichaamsvloeistoffen	2u HC + 3u practicum	Les 9: di. 20/10/2026 (10-12u en 13-16u)	Handelen, injecties en hechten op fantoom

10	Experimentele technieken : theorie + video's Deel 2 - Klassieke interventies - Diermodellen	3u HC	Les 10: do. 22/10/2026 (9-12u)	
11	Euthanasie : Ethisch verantwoorde farmaco-chemische en fysieke methodes Alternatieven voor dierproeven : overzicht methodes + video Experimental design en validatie van proeven	1u HC 1.5u HC 0.5u HC	Les 11: di. 10/11/2026 (10-12u)	
Herfstvakantie				
12	Casuïstiek – praktijkvoorbeelden	2u HC	Les 12: do. 12/11/2026 (10-12u)	
12	Practicum Anatomie van de muis / rat + handelingen en chirurgische technieken: injecties, hecht-technieken	Geïntegreerd in de lessen en tijdens het bezoek aan het animalarium		
13	Rondleidingen Bezoek aan de proefdierfaciliteit VUB (Prashant Kadam) + incl. kennismaking met manipulaties, equipment voor injectietechnieken, bloedafname, anaesthesie, identificatie Medische Beeldvorming ICMI – VUB (Janik Puttemans)	2u externe activiteit 1u externe activiteit	Nog te bepalen, na herfstvakantie Nog te bepalen, na herfstvakantie	

	Totaal: Begeleidde zelfstudie (BZS): 5u Hoorcollege (HC): 29u Practicum: 3u Externe activiteit: 3u = 40u
--	--